

toplumsal özgürlük

10 TL / Şubat 2025

Memleket yangın yeri, çare örgütlü güç

Kartalkaya yangınında bir kez daha gördüğümüz gibi bu düzenin bu ülke halklarına vereceği hiçbir şey yoktur. Kurdukları düzen sermayeci vampirlerin kanımızı daha fazla emmeleri için kurulmuş bir ölüm düzenidir

Bu düzende normal bir gün yaşamak mümkün değildir. Her güne facialarla, toplu cinayetlerle, toplu soruşturmalara, tehditlerle, yüzümüze bakarak sallanan parmaklarla uyanıyoruz. Kartalkaya'da 78 yurttaşımız bu düzenin işlediği bir başka cinayetle katledildi. Tıpkı depremde katledilen 50 bin yurttaşımız gibi... Tıpkı madenlerde katledilen işçiler, cinayetlerle katledilen kadınlar gibi... Her seferinde aynı gerçeklikle karşı karşıyayız: Bizi kuşatan ve her gün birkaçımızı öldüren neoliberal ölüm düzeni. Yaşananların hiçbirisi kaza ya da kader değil, cinayet-

tir. Bu ölüm düzeni halka başka hiçbir şey vademediğini bildiği için yeni bir saldırı konseptini hayata geçiriyor. İşte bu yüzden AKP/MHP çılginca hamlelerle yol almaya çalışıyor. OVP ile halkı soyan, işçi sınıfına kölelik koşulları dayatan, halkın örgütlülüğünü dağıtan, ülkede kadın kıyımını günlük hayatın bir parçası yapan, halk iradesini kayıymalarla gasp eden iktidar bu rejimi kalcılaştırmak için kritik bir dönemeci dönmeye çalışıyor.

Eş zamanlı çoklu saldırı

Bir yandan halkın tercihlerini reddeden faşist bir anlayışla belediyelere art

arda kayıym atanıyor, bir yandan sosyalist, muhalif ve Kürt gazeteciler birer birer tutuklanıyor. Bir yandan soygun düzeninde ekonomik tedbirler adı altında yeni yeni soygunlar yapılıyor, diğer yandan ülkede mezhepçi nefret körüklenerek iç savaş tehditleri yapılıyor. Bir yandan dizi yapımcıları ve oyuncularını tutuklayarak sektörü dizayn etmeye çalışıyorlar diğer yandan halkı sokağa çıkarmaması için açıkça tehdit ediyorlar. Açıkça görülüyor ki, halka sunacağı hiçbir şey kalmayan, arkasındaki desteği azalan iktidar, halkın biriken öfkesinin farkında. Sürekli halkı sokağa çıkma

konusunda tehdit ederek, Gezi isyanı gerekçesiyle çeşitli isimleri tutuklayarak toplumda sürekli şok yaratarak halkın hareket etme kapasitesini azaltmak istiyor.

Halktan korkuyorlar

Belli ki sefalet ve ölüm terk ettikleri halkın isyanından korkuyorlar. En son olarak Kartalkaya yangınında bir kez daha gördüğümüz gibi bu düzenin bu ülke halklarına vereceği hiçbir şey yoktur. Kurdukları düzen sermayeci vampirlerin kanımızı daha fazla emmeleri için kurulmuş bir ölüm düzeni olduğunu herkes görüyor. İşte bu yüzden korku ve

panik içinde halkı baskı altına alacak çılgin hamleler yapmaya çalışıyorlar. Evet, ellerindeki devlet imkanları çok güçlü ama güçlü göründükleri kadar da zayıflıklar barındırıyorlar. Halkın gözünde meşru değiller ve bu soygun ve ölüm düzenine halk razı değil. Baskı, korku ve tehditlere karşı sinersek bizleri bekleyen şey sonsuz karanlık. Onlara cevabımız örgütlü halk direnişi olmalıdır. Memleketi her anlamda yangın yerine çeviren bu suç şebekesine de kurdukları ölüm ve soygun düzenine de verilecek tek cevap budur.

Faşizm hamle yapıyor

Oğuzhan Kayserilioğlu

Yerel seçimlerde yediği yumrukla sersemleyen iktidar koalisyonuna "normalleşme" teklif ederek acil ihtiyacı olan "nefes alıp kendine gelmek" için gereken zamanı hediye eden CHP, şimdi bu yanlış hamlesinin sonuçlarıyla yüzleşiyor. Kararlı bir faşist iktidarlaşıma dayatan bir iktidara tam da sendelediği bir anda onu daha da sersemletecek bir politik hamle yaparak zorlamak yerine "normalleşme" teklif ederek kucaklaşırsanız, tefliniz elbette memnuniyetle kabul edilir.

(...) Devamı 4. sayfada

Turpun büyüğü heybeden çıkıyor

Hasan Durkal

Henüz 31 Mart yerel seçimlerinin üzerinden bir yıl geçmedi. 1 Nisan sabahından itibaren bu yeni dönemde Erdoğan/Bahçeli ittifakının işinin oldukça zor olduğu tespiti yapılıyordu. Bu oldukça sağlam gerekçelere dayandırılan bir tahlil idi. Büyük kentleri kaybetme trendi 2019'un ardından 2024'te yayılarak sürmüş, CHP'de kendisini ifade eden halk öfkesi AKP/MHP'ye ağır bir darbe indirmişti. Aradan geçen on aydaki tabloya bakacak olursak iktidar ortakları seçimlerden galibiyetle çıkan ana muhalefet partisiyle alay edercesine oynuyor, ana muhalefet partisi ise hem trajik hem de komik bir durumda düzenin yerleşmesine özel katkılar sunuyor.

(...) Devamı 3. sayfada

Suriye'de neoliberal kuruluş sancıları

Zeki Öztürk

Her şeyin oluş hâlinde olduğu, tarihin; öznel birbiriyle çatışması/ittifak kurması/güç dayatması/itmesi/çekmesi/niteliğini değiştirmesi... Kısacası öznelin karşılaşmalarıyla ilerlediğini son birkaç ayki Suriye coğrafyası çok net bir şekilde gösteriyor.

(...) Devamı 6. sayfada

Peki, ülkenin yangın merdiveni nerede?

Ülke yangın yeri. Yangın merdiveni de var aslında, ama toz dumandan kimse yerini göremiyor.

Juliana Gözen

Dilara Ermanoğlu, 35-40 gündür revir hemşiresi olarak çalıştığı Bolu Kartalkaya'da Grand Kartal Otel'i'nde çıkan yangın sonucunda hayatını kaybeden 78 kişiden biri. 24 yaşında, mesleği paramedikal, atanmadığı için otelde çalışmaya başlamış. Kalp rahatsızlığı olan babasına göz kulak olmak için gitmiş cinayet mahalline memleketi Mardinden. Babası Hasan Ermanoğlu, yangın çıkan otele yakın başka bir otelde çalışıyor. Ona göz kulak

olmak için gelen Dilara'nın otopsisini beklerken, kalp krizi geçiriyor. Sadece bu sosyal cinayetin anatomisine bakarak bile devletin denetim kurulları ve yetkilerinin piyasaya terk edilmesini, parasını ödediği müddetçe gerçek anlamda önlem almadan ve denetime tabi tutulmadan kazancını arttıran sermaye sınıfını, çıplak kar hırsı karşısında insan canının ucuzluğunu apaçık görebiliriz. Friedrich Engels İngiltere'de Emekçi Sınıfların Durumu kitabında kapitalizmin sadece

bir artı değer soygunu olmadığını aynı zamanda bir cinayet düzeni olduğunu söyler. Her gün çalışmak zorunda kaldığı, çalışırken emekçilerin hayatını kaybettiği bir cinayet mahalli. Bu cinayetin anatomisi de Soma, Beşiktaş, Esenyurt, Davut Paşa, Van Bayram Otel, Antakya, Adıyaman, Besni, İliç'te olduğu gibi bizi şuraya çıkartıyor: Bu sistemde can güvenliği alınan tek şey sermaye birikimidir. Bunun gerçekleşmesi için her şey göze alınır, ölümler de.

(...) Devamı 2. sayfada

MESS karşısında sınıf sendikacılığı kazandı

Önümüzdeki 2025 yılı

2 başta metal işçileri olmak üzere işçi sınıfının mücadele yılı olacak.

TÜSİAD el yükseltiyor

Tasarrufun bu dönem bu kadar çok vurgulanması içinde bulunmuş olduğumuz ekonomik açmazı ifade etmesi açısından önemli.

Kaz Dağları tarih yazmaya devam edecek mi?

Bin Pınarlı İda Dağı olarak

7 efsanelere konu olmuş Kaz Dağları en az 20 yıldır işgal altında.

POLİTİKA

Peki, ülkenin yangın merdiveni nerede?

Savaşlar, çatışmalar, krizler “yukarıda” emperyalist merkezler arasında yaşanırken esasında “aşağısı” için mülksüzleştirme, protelerleştirme, köleleştirme diye özetleyebileceğimiz yeni bir düzen kurulmaya çalışılıyor.

Juliana Gözen

(...) 1. sayfadın devam

Babadan çocuğa kölelik düzeni
Geçtiğimiz yüzyılın sınıf mücadeleleri ve devrimci hareketlenmelerle sağladığı politik ve toplumsal düzlem, bu yüzyılda emperyalist merkezler tarafından tasfiye ediliyor. Sosyal devletlerin son kırıntıları da temizleniyor. Savaşlar, çatışmalar, krizler “yukarıda” emperyalist merkezler arasında yaşanırken esasında “aşağısı” için mülksüzleştirme, protelerleştirme, köleleştirme diye özetleyebileceğimiz yeni bir düzen kurulmaya çalışılıyor. Ülkedeki ve hatta şimdi hayallerini kurup planlarını da yaptıkları bölgedeki taşeronluğunu üstlenen AKP-MHP iktidarı bu düzeni Mehmet şimşek programı ile ya da OVP dediğimiz saldırı progra-

mıyla tesis etmeye çalışıyor. Bütün bir coğrafyanın yeniden inşası; köylerin, kasabaların sanayileşmesi; madenin, suyun, toprağın sömürüldüğü; bütün Anadolu’ya yayılan bir proleterleşme hikayesi. Orta Vadeli Program bu. Bu programın işleyebilmesi için nüfusun bütün katmanları ve yaş gruplarıyla işçileştirilmesine ihtiyaç duyuluyor. Aynı zamanda bu işçi yığının çok ucuza çalıştırılmasına. Sadece ücret zammı isteyen işçilerin neden devletin kolluk güçleriyle karşılaştığının cevabı da işte burada. Türkiye’nin en büyük sermaye gruplarından olan Koç Holding ile Milli Eğitim Bakanlığının işbirliğiyle adımları atılan daha sonra piyasanın ihtiyacına göre düzenlenen MESEM projesi de bu ihtiyacı karşılamak üzere başlatılıyor. Babadan çocuğa güvence namına aktarılan kırıntıların dahi yok edildiği, babadan

çocuğa uzanan kölelik düzenine varıyoruz. Dilara bu kölelik düzeni içerisinde çalışırken hayatını kaybetti. Sermayenin maliyetleri düşürmek için yangın tedbirlerini almadığı, her türlü kolaylığı sağlamak için mevzuatların sermaye için değiştirildiği, denetim-sizliğe yol veren ilişkiler ağı içerisinde; 3 yılda 5.6 milyon dolar kar eden otel şirketinin 28 bin dolarlık yangın önleme maliyetlerinden kaçabildiği bir düzende öldürüldü.

İktidarın Şok Doktrini

Siyasi rejimin karakterini bu yönelimlerden bağımsız düşünemeyiz. 2025 her cepheden toplumsal alanı kuşatan iktidarın saldırılarıyla başladı. Gece yarısı açıklanan asgari ücret, tek bir merkezden yönetildiği belli olan “siyasal Alevilik” kavramı ile Alevilerin hedef gösterilmesi, Suriye üzerinden yapılan fetihçi söylemler, belediyelere atanan kayyumlar, sosyalistlerin tutuklanması, baroya yapılan operasyon, Gezi’nin hedef alınması, milyonlarca liranın döndüğü dizi sektörüne çökme operasyonu, basının susturulması, sokak röportajında cumhurbaşkanını eleştiren kadının tutuklanması... Kuşatmanın süreciğini

söylemek için kahin olmaya gerek yok. Bir yandan bölgede kurulan yeni düzen içerisinde yer alabilmek için başlatılmak zorunda kalınan Kürt hareketi ile görüşme öte taraftan bunun adını koymadan, barış imkanının kalonunu kanadını kırarak bu süreci götürmeye çalışma; iktidarın yapmaya çalıştığı şey bu. Muhalefeti hareket edemeyeceği, felçli, sadece kendi gündemleriyle meşgul olan bir pozisyonda bırakmak; Kürt halkına hiçbir şey vermeden ama kendisinin istediğini aldığı şekilde bu süreci sürdürmek; yerel seçimlerle halkın kendisine verdiği mesajı zor ve baskıyla “başarı hikayelerine” inandırarak değiştirmek; belli ki buradan yürüyecek iktidar. Naomi Klein Şok Doktrini kitabında IMF’nin ekonomik reçeteleriyle ekonominin tamamen sömürüye açılması için bir toplumun güç kullanımıyla nasıl paramparça edildiğini inceler. Şili darbesindeki işkenceler ile şok terapisi arasında bir bağ kurar. Topluma işkence etmenin yolunu şöyle formüle eder: “Ekonomiye çığlık attırın.” Toplumun bilincini felç ederek etrafta olup bitenlere toplumsal tepki üretememesini sağlamak.

İktidar hem ekonomiye hem siyasete aynı anda çığlık atarak; kurulmak istenen emek rejimini ve yerel seçim tablosunu alt üst etmeyi bu stratejiyle gerçekleştireceğini planlıyor. Şok terapisinin şu ana kadar muhalefette işe yaradığı görülüyor. 79 insanın hayatını kaybettiği olayı siyasette gündem istememenin herhalde başka bir açıklaması olamaz, bilinç ile beden arasındaki bağlantı kopmuş. Şüphesiz ki iktidarın saldırıları arka arkaya gerçekleştirmesi ve şiddetini arttırması karşısında etkili bir muhalefet olmayışından güç buluyor.

Bir ihtimal daha

Devrede olan bir seçeneğin zayıflaması, diğer seçeneğin güç kazanmasıyla sonuçlanır mı? Sermayenin restorasyon seçeneğini temsil eden CHP’nin bu süreçte kendisinden beklenen iktidara yürüme perspektifi şöyle dursun muhalefet rolünü bile oynayamaması, emekçi halkların iliklerine kadar hissettiği öfkenin açığa çıkartılmasında sosyalistleri öne çıkartır mı? İlk soruyla kastettiğim bu. Kuşatma her cepheden gerçekleşse de iktidar ve aynı zamanda sermaye düzeni karşıtı nesnellüğün güçlendiği ve hatta iktidar tarafından teslim alınmadığı gizlenemez bir gerçek. Yargı sopsasıyla istenilen tüm kararlar alınıp uygulanırsa da bu kararların meşruiyetleri yok.

Bilinçlerde ve iliklerde biriken öfke, adaletsizlik ve sınıfsal duygunun arayışı bir odakla buluşmadığı için kendini bir tepki olarak açığa çıkartamıyor. Tek tek bütün bir siyasal egemenliği zorlayan tepkiler açığa çıkartamamalar da bir avuç köylü kadın sermaye düzeninin her yerde karşısına çıkabiliyor; Cumhurbaşkanının yasak ilanını fırlatarak grevlerini gerçekleştiren kazanabiliyor metal işçileri. Günlerce yediği dayaklara rağmen direnişlerini sürdürüp kazanabiliyor Polonez işçileri. Bu örnekler iktidarın rıza kapasitesinin zayıfladığını göstermeye yeter.

Kırmızı Pazartesi’den çıkmak*

Ülke yangın yeri. Yangın merdiveni de var aslında, ama toz dumandan kimse yerini göremiyor. Siyasal egemenliği zorlamayan ama teslim alınamayan direnişlerin birikebileceği siyasi kanalı inşa etmek, düzen muhalefetine şimdilerde iyice küçülen gölgesinden kurtaracak adımı atmak durumları dağıtmamızı sağlayacak olan. Kaçmak, kurtulmak için değil tam tersine ayakta kalmak ve insanca yaşayabilmek için. Sosyalistler olarak buraya adım atmaz isek herkesin bildiği ancak engel olmak için kimsenin bir şey yapmadığı cinayetin öyküsünde bulacağız kendimizi.

* Gabriel G. Marquez/Kırmızı Pazartesi

MESS karşısında sınıf sendikacılığı kazandı

Geçtiğimiz Aralık ayından bu yana Birleşik Metal-İş sendikası öncülüğünde yürütülen TİS mücadelesi, patronların büyük kuşatması karşısında kazanılan önemli mevzidir ve aynı zamanda demokratik bir ülkenin inşa edilme olasılığına güç vermiştir.

Pelin Kahiloğulları

Metal işçilerinin ekmek kavgası 2024 Aralık’ından bugüne devam ediyor. Grev yasağına rağmen Birleşik Metal-İş Sendikası öncülüğünde greve çıkan 7 fabrikada, yüzde 60 oranında zamlarla sözleşmeler imzalandı. MESS’in 3 yıllık sözleşme dayatması da kabul edilmedi. Gebze’de bulunan Green Transfo fabrikasında halen süren grev ise 1 ayı geride bıraktı. İşçilerin mücadele kararlılığı güçlü bir şekilde sürüyor. Grev süreçleri boyunca Birleşik Metal-İş sendikasının örgütlü olduğu onlarca fabrikada çalışan işçiler grevdeki işçilerle dayanışma eylemlerinde bulundu.

Genel ücret politikası delindi

Kapitalistler arası rekabette temel mesele işçi ücretlerini baskılamak. Özellikle Pandemiden bu yana Türkiye kapitalizmi küresel tedarik zincirlerindeki yerini güçlendirmek için işçi ücretlerini aşağıya doğru baskılıyor. Ücretler düşün ki küresel sermaye kolay kazanç kokusunu alıp gelsin isteniyor. Şimşek programı, bu kapsamda emeğin daha da ucuzlatılacağı ve sermayenin karlarını büyütüleceği bir yol izliyor. Hedeflenen enflasyon kandırmacası ve faiz indirimleriyle

de işçi sınıfının cebinden alınanlar patronların cebine aktarılıyor. Milyonlarca emekçinin geçim krizinin yarattığı öfkeli tepkilere rağmen sadece yüzde 30 zam yapılan asgari ücret açıkl sınırının altında tutuldu. Zaten “asgari” değil nerdeyse işçilerin büyük çoğunluğunun aldığı gerçek ücret olduğu için, milyonlarca emekçi açlık sınırının altında yaşamaya mahkum edildi. Sermayenin ücretleri baskılamak kararlılığını kamu emekçilerinin yüzde 11’lik ve emeklilerin yüzde 15’lik zam oranlarında da gördük. Aziz Çelik’in “ISO 500 Büyük Şirket Verileri”nden aktardığı verilerden bölümüm ilişkilerinde yaşanan krizi açık biçimde görüyoruz: “2003 yılında 500 büyük şirketin net katma değeri içinde ücret ödemeleri yüzde 61’den fazlayken 2023’te ücret öde-

meleri yüzde 38,8 düşüyor.” Açıkça görülüyor, şirketler muazzam karlar elde ederken emeğin payı hızla ve sürekli düşüyor. Ücret mücadelesi günümüzde sendikal mücadelenin temel sahası oldu. Sendikalaşma oranını düşük ve toplu pazarlık kapsamında çalışanların sayısının az olması, emekçi olarak da işçi sınıfı sendikacılığıyla hiçbir ilgileri olmayan sarı sendikaların ihanetleri ücret mücadelesinde işçi sınıfının elini zayıflatıyor. Birleşik Metal-İş sendikası öncülüğünde yürütülen mücadele ile elde edilen kazanımlar sadece metal işçilerinin yaşam koşullarının iyileşmesi anlamına gelmiyor, aynı zamanda bütün işçi sınıfına dayatılan ücret politikasını delip geçiyor.

Metal işçileri sendikal örgütlülükle kazandı

MESS kendi sitesinde de yazdığı üzere; 1959’dan bu yana 250’den fazla işyerinin üye olduğu Türkiye’nin

en büyük işveren sendikası ve 2019 yılında Dünya Ekonomik Forumu’na kabul edilen dünyanın ilk işveren sendikası. Yani MESS, küresel kapitalist dünyada patronlar adına yer alan güçlü bir odak. Piyasada birbirleriyle rekabet halinde olan bu şirketler, işçi sınıfı karşısında örgütlü ve ortak hareket ediyorlar. MESS, sermaye ile işçi arasındaki mücadeleyi ciddiye alıyor. MESS’in işçi sınıfına karşı mücadelesi, hükümetlerle, çıkarılan KHK’larla, işçilerin dini değerlerinin kullanılmasıyla, işten çıkarma tehditleriyle ve sarı sendikalar TÜRK METAL, ÖZ ÇELİK-İŞ’in desteğiyle metal işçilerini her tarafından kuşatmış durumda. Metal işçileri MESS’i de doğuran önemli bir mücadele geleneğine sahip. 1947’de kurulan Maden-İş ve 1963’te kurulan Otomobil-İş sendikaları, 1993 yılında yapılan Genel Kurul’da alınan kararla bir araya gelerek Birleşik Metal-İş sendikası ismini alır. İşte 1963’te İstinye Kavel fabrikasındaki grevle ivme kazanan bu mücadele geleneği, günümüzde de hükümetin grev yasağına rağmen verilen kararlı mücadeleyle demokratik bir kazanım elde etmiş, sermayenin farklı hükümetleri tarafından sürekli yasaklanarak fiilen yok edilen grev hakkı yeniden kazanılmıştır. İşçi sınıfının örgütlülüğünün gidererek parçalandığı ve sendikalarda işçilerin söz ve yetkisinin sendika ağaları eliyle gasp edildiği bu dönemde Birleşik Metal-İş sendikasının temsil ettiği zemin öne çıkıyor. Bu zemini güçlendirmenin sorumluluğu hepimize ait. Metal işçileriyle buluşabileceğimiz zeminleri daha fazla gündeme almak ve pratik bir çalışma sürecine girmek zorundayız. 2025 Ocak ayında Çalışma Bakanlığı’nın açıkladığı, iş kollarındaki işçi sayıları ve sendika üye sayılarına göre metal iş kolunda çalışan sayısı 1,987,733. Yani bu iş kolunda kayıtlı çalışan sayısı 2 milyona yakın, kayıtdışı çalışma ile birlikte bu sayının çok daha yüksek olduğunu tahmin edebiliyoruz. Metal iş kolunda sendikalaşma oranı yüzde 20’ye yakın, fakat örgütlü

gücün büyük kısmını patron yanlısı sendikalar (Türk Metal Sendikası üye sayısı 293,829, Öz Çelik-İş Sendikası üye sayısı 48,784) oluşturuyor. Bu sendikalar, patronların desteğiyle fabrikalarda hızla örgütleniyor. Ve, işçileri korumak yerine tam tersine patron lehine işçileri denetlemenin önemli alanlarına dönüşüyor. Patron yanlısı sendikaların örgütlülüğü karşısında işçilerin sendikası Birleşik Metal-İş’in üye sayısı ise 38,799. Sendikalaşma mücadelesini işçiler lehine büyütmek için Birleşik Metal-İş’in üye sayısını arttırmak gerekiyor. Aynı zamanda, söz konusu sarı sendikaların gücünü sınırlamak ve işçilerin hakkını savunabilmek için bu sendikalara üye işçilerle işyeri komiteleri düzeyinde bir araya gelmeliyiz. Sonuç olarak, geçtiğimiz Aralık ayından bu yana Birleşik Metal-İş sendikası öncülüğünde yürütülen TİS mücadelesi, patronların büyük kuşatması karşısında kazanılan önemli mevzidir ve aynı zamanda demokratik bir ülkenin inşa edilme olasılığına güç vermiştir. Önümüzdeki 2025 yılı bugünden gördüğümüz üzere, başta metal işçileri olmak üzere işçi sınıfının mücadeleyi önü olacak. Sermayenin topyekün saldırıları ve kuşatması karşısında, birleşik bir emek mücadelesini örgütlemeye ihtiyaç var. Kendiliğinden harekete geçen işyeri odaklı eylemsellikleri bir örgütlülük zemininde kalıcılaştırmanın ve kazanıma dönüştürmenin imkanı vardır. Sosyalistlerin daha fazla havzada ve işyerinde işçilerin günlük sorunlarıyla bütünleşmesi bu imkanı güçlendirecektir. Kapitalizmin dayattığı sefalet ve çözülme karşısında kurulabilen her ilişki günlük kazanımın ötesine geçerek ülkede demokratik bir zeminin inşasına güç verecektir. Ücret mücadelesi yaşam hakkı mücadelesiyle iç içe geçmiştir. 2025’de verilecek mücadele işyeri komiteleri ve işçilerin yaşam alanları olan mahallelerde kurulacak dayanışma ağlarıyla örgütlenebildiği oranda siyasallaşma potansiyeli taşıyor. Emek verdiğimiz oranda kazanacağız.

POLİTİKA

Turpun büyüğü heybeden çıkıyor

Hiçbir engeli olmadığı için duygu ve düşüncelerini sansürsüz ifade edebilen Erdoğan bir konuşmasında turpun büyüğünün heybede olduğunu söyleyerek açıkça hedeflerinin İBB olduğunu ifade etti.

Hasan Durkal

(...) 1. sayfadan devam

Kürt belediyelerinin yanı sıra kent uzlaşlarıyla kazanılan belediyelere kayyum atanması ve Beşiktaş belediye başkanının görevden alınması Erdoğan'a göre heybedeki küçük turpları temsil ediyordu. Hiçbir engeli olmadığı için duygu ve düşüncelerini sansürsüz ifade edebilen Erdoğan bir konuşmasında turpun büyüğünün heybede olduğunu söyleyerek açıkça hedeflerinin İBB olduğunu ifade etti.

Baskı artıyor

Bu tehdit ve baskılar İmamoğlu'na soruşturmalar olarak yansıyor. Yargı sopası kullanılarak İmamoğlu köşeye sıkıştırılıyor. Üst üste soruşturmalar ve Kartalkaya yangınındaki bilirkişinin ismini açıklamasının ardından ifadeye çağrılmasıyla birlikte üzerinde iyiden iyiye baskı hissedilen İmamoğlu yürüttüğü çizgisi

sürdürmekte kararlı görünüyor. Bilirkişi olayının ardından ifadeye çağrılmasının hemen ardından İmamoğlu katıldığı bir temel atma töreninde kürsüye “Cumhurbaşkanı İmamoğlu” sloganlarıyla çıkarken kürsüden Ahmet Özer ve Rıza Akpolat'a selam göndermesi dikkat çekici idi. Her seferinde bir belediye başkanı olarak değil de çok daha geniş bir kitleye hitap eden bir iddiayla konuşan İmamoğlu bu konuşmalarında kendi restorasyon çizgisinin ipuçlarını veriyor. Ahmet Özer'in tutuklanıp yerine kayyum atanmasının ardından İmamoğlu hem bu kayyum atamasına karşı aktif bir politika yürüttü hem de iktidarın CHP'yi Kürt kartı üzerinden köşeye sıkıştırmasını reddeden bir tutum sergiledi. İmamoğlu'nun Ahmet Özer ile birlikte Mardin Belediyesi'ne atanmış kayyum sonrası Mardin'i ziyaret etmesi ve yerlerine kayyum

atanan diğer Kürt belediyeleriyle ilgili tepki vermesi dikkat çekici idi. Akabinde İmamoğlu bu çizgiyi kent uzlaşısıyla kazanılan Esenyurt Belediyesi'ne atanmış kayyum sonrası da sürdürdü. Kürt sorunu iktidar ortakları tarafından CHP'yi ayrıştırma aracı olarak kullanılırken İmamoğlu iktidar bloğu içerisinde Kürt'lü bir restorasyonu temsil ediyor.

İmamoğlu'nun çıkışı yeterli mi?

27 Ocak günü yaptığı açıklamada İmamoğlu “Rubicon'u geçtik” ifadesini kullanarak soruşturma saldırılarına karşı tutumunu ifade etmişti. Bilindiği gibi “Rubicon Nehri'ni geçmek” geri dönüşü olmayan noktadan ileri gitmek anlamına geliyor. Kimi kaynaklara göre bu ifade Julius Sezar'ın MÖ 49 yılında lejyonu ile generallerin orduları ile birlikte Rubicon nehrini geçerek iç savaş başlatmasına atıfta bulunur. Bu olaydan hareketle “Rubicon'u geçmek”, Roma'ya başkaldırmak anlamına gelen bir deyim olarak kullanılagelmiştir. Bu ifadeyle İmamoğlu, ocak ayı sonu itibarıyla bir başkaldırının öncüsü olduğunu ilan etmiştir. Ancak akla hemen şu soru geliyor: İktidar ortaklarının yargı ve kolluk eliyle dozunu iyice artırdıkları saldırılar karşısında bu çıkış için yeterli olacak mıdır? İmamoğlu bilerek veya bilmeden kendisini Julius Sezar ile özdeşleştirmiştir. Ancak bu meydan okumanın sonunda kendisinin “Geldim, gördüm,

yendim.” diyebilmesi için bir orduya ve uzun süreli bir mücadeleye ihtiyacı var. Gelin görün ki ana muhalefet partisinin 31 Mart seçimlerinden bugüne kadar gösterdiği performans ve iktidar güçlerinin partinin içine rahatça oynayabilmesi sonucu parti içerisinde iyice belirginleşen çatallanmalar İmamoğlu'nun elini zayıflatıyor.

Savaş kızışıyor, tansiyon yükseliyor

Yargı sopasıyla sürekli hırpalanan İmamoğlu'nun bir de bütünlüklü bir desteği arkasına alması gerekiyor. Ama herkesin farklı farklı hesapları var. Rakiplerinin elinde hacimli bir devlet gücü var. İmamoğlu darda. AKP dönemi boyunca burjuva düzen siyaseti içerisinde Erdoğan'ın karşısına çıkmış en iddialı isim olan İmamoğlu her an devre dışı kalabilir.

Ancak şunu da söylemezsek eksik kalır: İmamoğlu şimdiye kadar ayakta kalabilseyse uluslararası sermaye çevreleri ile içeride sevgili dostları Koç Holding'in desteği sayesinde kalabilirdi. İmamoğlu şahsında yürüyen mücadele ayan beyan yatay sınıf mücadelesi alanında. Egemen güçlerin savaşını kızıştıran ve müesses nizamda ciddi kırılmaları tetikleme potansiyelleri taşıyan bu konu yakından takip etmeye değer. Türkiye'deki egemenlik sisteminin önümüzdeki dönem biçimlenişini belirleyecek olan bir karşı karşıya gelişi bu.

Bahçeli'nin eli: “Aynı” kalarak “değişmek”

Devletin içinde en kritik güç alanlarına yerleşmiş MHP gibi faşist bir partinin başkanının çıkıp da “Öcalan konuşsun” demesi az buz şey değil.

Hatice Göz

Ekim ayında DEM'e el uzatıp ardından “Öcalan gelsin grup toplantısında çağrı yapsın” diyen ve yakın zamanda da “Barışla herkes kazanır” paylaşımı yapan Bahçeli; 9 yıl önce barış bildirisine imza attıkları için ihraç edilen akademisyenleri “hainlere destek vermekle” suçlayan Bahçeli ile hem aynı hem farklı.

Her şey hareket halinde

Devletin içinde en kritik güç alanlarına yerleşmiş MHP gibi faşist bir partinin başkanının çıkıp da “Öcalan konuşsun” demesi az buz şey değil. Kuruluş kodlarının Kürt düşmanlığı üzerine olduğunu bildiğimiz ve en az 100 yıldır deneyimlediğimiz gerçekliğin değiştiğini olmasa da dışardan gelen sarsıntılarla birlikte yeni bir şekle bürünmeye çalıştığını gösteriyor. Bu dış sarsıntıların, Suriye'de yıkılan Esad rejimi ile bölgenin tamamında açığa çıkan boşluklar, ABD-İngiltere-İsrail öncülüğünde yeniden tasarlanmak

istenen Orta Doğu'da bu üçlünün yanına yüksek perdeden eklenmesi derdi olduğu aşikâr. Ayrıca bu bölgesel kaosun dönüp Türkiye'yi çeşitli açılardan “vurma” olasılığı da hiç az değil; malum, Türkiye fay hatlarıyla yüklü bir ülke. Belli ki devlet-Bahçeli bunu gördü ve Kürtlerle yüz yıldır süren savaşın, asimilasyon ve inkâr politikalarının başka boyutuna geçiş zorunluluğu kapıya dayandı. Bu zorunlu adımların koçbaşı görevini üstlenen Bahçeli'ye nazaran Erdoğan daha “temkinli” görünüyor. Aralarında bu konuda keskin bir ayırmada bahsedemeyiz, belli ki görev bölüşümleri de yapılmış ama aynı zamanda tam bir uyum ve plandan da bahsetmek mümkün değil. Her şey her an değişiyor, her bir hamlenin arkasında önünde birçok hesap var. Harita, yolda çiziliyor. Belli ki adına süreç ya da çözüm/barış görüşmeleri de denmeyen aksine “silahlar gömülmezse onları gömeceğiz”

düzeyinde söylemlerle dayatılan gelişmelerin içinden değişmeden değişmiş gibi yaparak çıkmak niyetindeler. Niyetlerinin ne olmadığını biliyoruz ama ne olduğunu da açığa çıkarmamız lazım. Görünen o ki Bahçeli öncülüğünde açılan yoldan ülkede zayıflatılmış Kürtlere kısmi “haklar” tanıyıp bununla birlikte içerecekleri başka bir faşizme geçişi hesaplıyorlar. Zira faşizm, Ekim'den bu yana epey yol aldı. Şimdi Bahçeli'nin İmamoğlu'na yönelttiği tehditler, en son Siirt'de üçüncü kez atanan kayyum, iyiden iyiye tahkim edilen cehennem emek rejimi, sonu gelmeyen gözaltı ve operasyonlar, gazetecilere yönelik gözaltılar ve son olarak oyunculuk sektörüne yönelen Gezi sopası faşizmde herhangibir “yumuşama”nın olmadığını gösteriyor. Aksine. Her an çok daha koyu bir aşamaya geçebiliriz... Dolayısıyla “tarafı” işaret edip, buradan bir şey çıkmaz yine oyunlar dönüyor demek yerine,

ki devlet devletliğini yapar yapacaktır, hareket halindeki sürece girip belirleyen olmaya çalışmak zorunluluğundayız. Bir yandan barış bir yandan kayyum demiyor devlet, daha koyu bir despotluğa geçişi ince ince işlemeye çalışıyor.

Peki ya biz?

Kıvılcımlı, Kürt sorunu-na döneminin Kema-list-ulusalci-egemen ulus sosyalistlerinden oldukça farklı yaklaştığı Türkiye'de Ulusal Sorun kitabında “...çetin ve çetrefil meseleleri ya hiç ağza almadık veya da basmakalıp formüllerle sıyrılıp çıkmak ancak II. Enternasyonal'in oportünist sosyal demokrat partilerinin şanıdır. Bolşevik parti, isyan

ve ihtilallerin çocuğu, yangına göz kırpmadan bakan devrim partisidir.” diyor. Biz de ondan referansla, “süreç”e dair yorumlarla sınırlı bakışları, apolitik ve oportünist tutumları, şovenist yaklaşımları bir kenara bırakarak daha baştan söylemeliyiz ki sosyalistlerin önünde tarihi bir zaman dilimi var. Devlet devletliğini yapacak dedik. Biz de görevimizi yaparsak ortada “sorun” kalmayacak. O görev ki Kürt ve Türk halklarının, işçi sınıfının stratejik ortaklığını kurmak ve hep birlikte bir demokratik cumhuriyeti inşa etmek. Bu imkânın kabuğunu çatlatabiliriz. Görevdir, bekler.

Donald Trump: Cehennemin kapılarını açarken

Haluk Koşar

Dünya, ABD Başkanı D. Trump'ın göreve başlamasıyla birlikte cehennemin kapıları açıldı dersek abartmış olmayız. Kapılar elbette aniden açılmadı. Uzun zamandır süren hegemonya krizinin zorlaması en nihayetinde zincirleri boşalttı. İkinci kez ABD'nin başına geçen Trump ilk seferine nazaran daha kararlı ve en önemlisi hem siyaseten hem de etrafında oluşturduğu sermaye ordusu ile daha güçlü.

Faşist ittifak

Sınırların ötesinde Trump önderliğinde adeta faşist bir ittifakın dirhem dirhem kuruluşuna tanıklık ediyoruz. Bir yanda elinde motorlu testeresiyle Arjantin Devlet Başkanı Milei, diğer yanda Mussolini'nin siyasi mirasçısı olan İtalya'nın faşist başbakanı Meloni, beri tarafta Fransa'nın, İngiltere'nin faşist liderleri. Bunlara ek olarak Trump'ın yemin töreninde Nazi selamı veren Elon Musk'ın Almanyadaki faşist parti AfD'nin seçim kampanyasına bağlanıp yaptığı konuşma da cabası. Bunlara 2021 Kongre baskınında ceza alanların ve hapiste bulunan faşist liderlerin affedilmeleri ile İsraili faşist yerleşimcilere uygulanan yaptırımların iptal edilmesini de ekleyince tablo daha netleşiyor. Son dönemde dünyada sağ ve milliyetçiliğin yükselişinin, Trump hegemonyasında ABD menşeli küresel faşist bir harekete doğru evrildiğini görüyoruz. Fantastik bir eser olan Yüzüklerin Efendisi'nde Sauron ittifakının oluşumunu gerçek hayatta izliyoruz gibiyiz.

Teknoloji faşizmin emrinde

Nazilerin ardında dizilen Thyssen, Krupp, Bosch, Daimler-Benz, Messerschmitt, Siemens ve Volkswagen gibi dönemin tekelleri bugün Trump'ın ardında dizilen teknoloji sermayesinin devleri olarak karşımıza çıkıyor. Meta (Facebook ve Instagram) CEO'su Mark Zuckerberg, Amazon'un kurucusu Jeff Bezos, Apple CEO'su Tim Cook, Google CEO'su Sundar Pichai büyük bir mutlulukla töreni en ön sıradan izleyenler arasındaydılar. X uygulamasının ve Tesla'nın patronu Elon Musk ise tören sahibi olarak yerini aldı. Dijital teknolojilerin sahibi olan bu sermaye devlerinin Trump'ın yanında yer almasını bir yandan bu devlerin çıkarlarıyla diğer yandan sağın ve milliyetçiliğin yükselmesinde oynadıkları rol ile beraber değerlendirmekte fayda var.

İlkinde; öncelikle teknolojinin nadir metaller üzerinden yaşadığı rekabet ve bu rekabette Çin'in oynadığı rol önemli bir etmen oluşturuyor. Çin'in yüksek teknolojide kullanılan nadir metaller piyasasında ABD'nin hegemonyasını parçalayan atımları ile beraber bu madenler her yönüyle yeni dönem savaşların nesnesi haline geliverdi. Bu açıdan Trump'ın yemin töreninde nadir metaller açısından bakır bir ada olan Grönland'a göz diktiğini artık resmen ifade etmesi ne hegemonya krizinden ne de teknolojik rekabetten uzak bir ifade. İklim krizi sonucu değişmeye başlayan ticaret yolları ile beraber de düşüncecek olursak böyle bir hareketin sıcak çatışmaya varacak kadar ciddi olduğunu görmek gerekir. ABD'li teknoloji sermayesinin bu metaller kadar kendilerini bu metallere ulaştırarak bir lidere de ihtiyacı var.

Yeni savaşlar

Savaşları bitireceği temennisiyle iktidara gelen Trump daha henüz bir adım atmış değil ama konuşmaları Rusya-Ukrayna savaşı üzerinden Avrupa ile bir pazarlık ve Gazze topraklarını Filistinlilerden arındırarak İsrail üzerinden Batı Şeria'ya doğru yönelmek olarak anlaşılıyor. Diğer yandan Grönland üzerinden Danimarka'yla, Meksika Körfezi üzerinden Meksika'yla Panama Kanalı üzerinden Panama'yla ve ABD'ye katılma çağrısı üzerinden Kanada'yla gerginlikler yaşanacağı şeklinde. Tekrardan “terörü destekleyen ülkeler” listesine alınmasıyla Küba da kriz yaşanacak ülkeler arasına girdi. Yani “savaş bitirici” Trump'ın heybesi yeni sıcak çatışma olasılıklarıyla yüklü. Ve bunların en önemlisi de Çin ile girilen ekonomik savaş. Ve bu savaş sadece ABD ve Çin arasında olmayacak, Avrupa da bundan derin bir şekilde etkilenecek.

Cehennemin kapıları

İlk döneminde kadın haklarına ve cinsiyet eşitliğine yaptığı saldırıların devam edeceğini, görevi devralır almaz imzaladığı “erkek ve kadın olmak üzere iki cinsiyet” tanıyacağını kararname ile ilan etti. Hemen ardından gelen ABD vatandaşlığı hakkı ve göçmenlerin sınır dışı edilmesi Trump'ın yeni versiyonunun mücadele ile kazanılmış meşru hakların bir bir yok edileceği karanlık bir dönemi işaret ediyor. Açılan cehennemin kapılarından çıkan bu pervasızlık kapitalizmin vahşi yüzünden başka bir şey değil.

POLİTİKA

Faşizm hamle yapıyor

Yerel seçimlerde yediği yumrukla sersemleyen iktidar koalisyonuna “normalleşme” teklif ederek acil ihtiyacı olan “nefes alıp kendine gelmek” için gereken zamamı hediye eden CHP, şimdi bu yanlış hamlesinin sonuçlarıyla yüzleşiyor.

Oğuzhan Kayserilioğlu

(...) 1. sayfadan devam

Çok açık görülüyor ki, iktidar CHP’nin ahmakça teklifini kabul edip zaman kazandı ve hızla kendisini topladıktan sonra “nerede kalmıştık” diyerek faşizmin kurumsallaşması sürecine yüklenerek yeni mevziler kazandı, kazanıyor. Evet, madalyonun diğer yüzünde halka dayatılan ağır yoksulluk koşullarının, kadınlara yönelik saldırıların “rastgele” öldürme seviyesine yükselmesinin, ekolojik yıkıma artan şiddette devam edilmesinin, laikliğin kalan

kırıntılarının da tasfiyesi ve malum tarikatların siyasal ve toplumsal yaşamda gittikçe daha geniş alanda iktidarlaşmasının, Alevilere yönelik şeytanlaştırıcı yönelimlerin, her düzeydeki iktidar görevlilerinin keyfi tutumlarının hukukun yerine geçmesinin, Meclis’in hiçbir ağırlığı olmayan bir tiyatro alanına çevrilerek bütün iktidarın Saray’ın elinde toplanmasının...vd. yarattığı muazzam bir öfke var. İktidarın toplumsal ve siyasal meşruiyetindeki zayıflama sürüyor. Ancak, iktidarın elinde “devlet sopası” var, başını kaldıranın kafasına iniyor. Devlet şiddeti sürekli alan genişleterek, şiddetini arttırarak ve

neredeyse aralıksız çalışarak halkı sindirmeye ve faşist iktidarlaşmayı yaşamın gittikçe daha geniş alanlarına yaymaya çaballıyor. İşte önce “memnuniyetle” karşılanan “yumuşamanın” faşizm koşullarındaki sonucu şimdiki gibi oluyor: Yerel seçimlerde halkın oyuyla seçilen muhalefetin yönetimindeki belediyeler, devlet zoruyla gasp ediliyor ve “badem bıyıklı” gaspçılara teslim ediliyor.

Nasıl oluyor?

Çok kolay; “tak” diye mahkemelere emrediliyor, savcılar ve hakimler “şak” diye görevlerini yaparak seçilmiş başkana bir “suç” uydurup cezaı kesiyorlar; sonra bir “tak”

diye emir de İç İşleri Bakanlığı’na veriliyor, orası da “şak” diye bir “badem bıyıklı” gaspçıyı hapse atılan seçilmiş başkanın yerine atayveriyor. Onlar da, malumunuz, gasp ettikleri masaya hiçbir utanma hissetmeden oturup sırtarak poz veriyorlar. O arsız sırtmada başka sebeplerin yanısıra bilmem kaç kuşak ailesine yetecek bir zenginliğe kısa yoldan ulaşivermenin eşliğinde olduğunu bilmenin sinikliğini görmemek imkansız. Öyle seçilmiş, halk oyuymuş, suymuş buymuş, geçiniz; önümüze bakalım, daha yapacak çok iş var. “Ha, o arada, çocuklar unutmayın, bir randevu ayarlayın da şu Özgür’ün yanağından bir makas alayım, sevinisin biraz, ne olur ne olmaz, tedbirimizi alalım biz! Medyadakilere söyleyin de ertesi gün “yumuşama sürüyor, seviyeli iktidar-muhalefet ilişkisi” falan gibi şeyler söylesinler!”

Sıra kimde?

İşte, şimdi sıra aslında herkesin olacağını bildiği ama bir türlü olmayan ya da olmayan İmamoğlu’nun tasfiyesine geldi. Ön alıp kendisini tasfiye sürecinin yürütücü görevlisini ifşa etmek isteyen İmamoğlu’na daha konuşması bitmeden bir yeni “suçlama” daha yapıp dava açıldı. Açıkça

“Sen kim oluyorsun da bizim sana kurduğumuz tuzağı deşifre ediyorsun” diyorlar. O arada, malum “görevli” ile gazeteci olarak röportaj yapan kişi ve yayınlayan TV kanalı da suçlanıyor, tutuklanıyorlar. Peki, ya İmamoğlu, o hala nasıl koltuğunda oturabiliyor; onu da hepimiz biliyoruz değil mi; arkası sağlam! Küresel ve yerel sermaye güçleri tetikte duruyorlar. Ama, yine de uyarayım “Öyle çok da fazla güvenmeyin bu güçlere bay İmamoğlu, iktidarın bu güçlere sunabileceği çok fazla fırsat var; siz gene de bir “tutuklanma bavulunu” hazırda tutun!” Peki, İmamoğlu’nun çıkışı yok mu? Elbette var. İktidar hiç de öyle kendisini gösterdiği gibi güçlü değil ve tam da bu gerçekliğin zorlamasıyla telaş içinde davranmaya başladı. Daha da net olun bay İmamoğlu, bir ayağınız sürekli Karadeniz’de olsun, tam da oradan bu iktidarın artık arşa varan suçlarını açıklayın, kim hangi soygunu yapmışsa halka şikayet edin, Alevilerle ve Kürtlerle daha yakın tutum geliştirin, gasp edilen belediyelerle açıkça dayanışma göstererek iktidarın gayri-meşruluğunu deşifre edin! Hem de hiç ara vermeden, bakın neler olacak! Sizi hapse mi atacaklar, bırakın atsınlar, aynı tutumunuzu oradan da sürdürün, bakın neler olacak!

Mesele Türkiye’nin demokratikleşmesi, anayasal güvence ve özgürlükçü hukuk toplumu meselesidir.

Demokrasi özgürlük ve Kürt sorunu

Türkiye “Finans-kapital”inin çıkarları doğrultusunda gözünü budaktan sakınmayan AKP-MHP iktidarı Orta Doğu bölgesel politikaları okuyup dengeleri görerek KÖH ile yeni bir “sürece” yöneliyor. Biliyor ki “Kürt Sorunu” çözülmeyen bu daima ayaklarına dolanan engel olacak.

Ferhat Toros

Mücadele değiştirir; dengeler yeniye zorlar. Bahçeli’nin 1 Ekim’de başlattığı sürece de hâkim olan gerçeklik de bu değil mi? “Gelişmeler” Türkiye’yi demokratik dönüşüme (Restorasyon desek daha doğru olur) yeni hamlelere zorluyor. Denilecek ki var olan kısmi burjuva hukukunu bile tanımayanlar “demokratik dönüşüme” yönelebilir mi? Mesele niyetler değil politik dengeler. Tabii ki Bahçeli demokratlaşmadı, üstelik Türkiye’deki son politik hamlelerine baktığımızda bile faşizm yolunda hızla ilerlediklerini biliyoruz. Kayyumlar, sanatçıları, gazetecileri, öğrencileri, sosyalistleri tutuklamalar; işçi grevlerini engellemeler bunlardan bazıları. Ama “devlet aklını” yeni hamlelere, demokratik/restorasyoncu adımlara zorlayan gerçekler var. Sosyalistler ve yurtseverler bu birbirine zıt iki süreci bir arada düşünerek politika yapabilmelidirler.

Sermayenin ihtiyacı

Türkiye “Finans-kapital”inin çıkarları doğrultusunda gözünü budaktan sakınmayan AKP-MHP iktidarı Orta Doğu bölgesel politikaları okuyup dengeleri görerek KÖH ile yeni bir “sürece” yöneliyor. Biliyor ki “Kürt Sorunu” çözülmeyen bu daima ayaklarına dolanan engel olacak. İkinci olarak KÖH güç kazanarak bölge

dengelerinden inisiyatif aldığını, bölgeden gelen bilgilerden çıkarabiliyoruz. Ve yerel kaynakların iddiasına göre sanıldığı gibi güçleri kırılıp etkileri yok olmaya yüz tutmadığı doğrultusunda. Öyle ya! Neden görüşmeler yapılıyor? Heyetler gönderilip İmralı’dan çağrılar yapılması bekleniyor? Bu durumda “beli kırılmış” bir KÖH’ten bahsedebilir miyiz? İktidar çevrelerinin meseleyi “örgütü tasfiye etme” ve “teslim olması” çarpıtmasıyla propaganda etmesi hiç de gerçekçi görünmüyor. Türkiye’nin “büyük küresel güçler”le yaptığı diplomasi trafiği, Kürt güçlerinin, HTŞ’nin birbiriyle görüşmeleri böyle bir yoğunlukta olmazdı sanırım.

Dört masa

Suriye’deki iktidar değişikliğine ve Bahçeli’nin iç cepheyi güçlendirmek için ortaya koyduğu “süreç” çerçevesinde dört ayrı görüşme masasının olduğunu söyleyebiliriz. Birincisi, İmralı görüşmeleri ise ikincisi de HTŞ-SDG arası görüşmelerdir. Yine üçüncüsü Kürt güçlerinin birliği anlamına gelecek masa. Zira bu doğrultuda Barzani kendi davet ettiği SDG komutanı Mazlum Abdî’yle Erbil’de buluştu. Dördüncü masada ise Batı küresel emperyalist güçlerle Türkiye’nin görüşmeleri

ve yapılan pazarlıklar var. Belki buraya bir beşinci masa daha eklenecek; o da Suriye politikasında gittikçe etkin olmaya başlayan Mısır, Suudi Arabistan, BAE, Katar’la kurulacak masa.

Birbirine bağlı aralarında etkileşen, karmaşık bir masa denklemi var karşımızda. Ve siyasi güçlerin biri diğerinin izni ya da bilgisi olmadan görüşmelerin gerçekleşmeyeceği de biline.

Bakalım Türkiye bu karmaşanın, kaosun politikasını bölgede güç olma arzusunu, kendi içinde/iç cephede “demokratik”

barışçı bir sürece dönüşümle çözebilme olasılığına yönelecek mi? Kürt sorununun çözümü için adım atabilecek mi?

Türkiye’de Kürtlerin özgürlüğü sorunu, adeta bütün özgürlükleri kendi bünyesinde birleştirmiş gibidir.

Özgürlüklerin bünyesi

Kürt sorunu 1991’deki Körfez Savaşı’na kadar Türkiye’nin ya da dört ayrı ülkenin diyelim (Türkiye, İran, Irak, Suriye) kendi iç sorunuydu; savaş sonrası “bölgesel” hâle geldi. Irak işgali ve Suriye savaşı sonrası ise artık bir dünya/küresel sorun oldu.

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Mehmet Uçum, süreci değerlendirirken “Türkiye’nin bir ‘İç Kürt Sorunu’ kalmamıştır, emperyalizmin Türkiye’ye dayattığı ve

Türkiye’yi bölmeyi hedefleyen bir ‘Dış Kürt Sorunu’ üretilmiştir” derken gerçeklerden çok uzak bir değerlendirme olduğu görülmelidir.

Türkiye’de Kürtlerin özgürlüğü sorunu, adeta bütün özgürlükleri kendi bünyesinde birleştirmiş gibidir. Bir diğeri de Alevilik sorunudur. (Bu sorunu başka yazılara bırakarak eksik bir belirleme yapma kaygısıyla eklemeyi zorunlu gördüm; elbette ki emek-sermaye bağlamı vurgusunu da unutmadan.)

Dolayısıyla; demokratlar, sosyalistler, laikler, solcular, halk güçleri meseleye sadece Kürtleri ilgilendiren bir sorunmuş gibi bakmamalıdır. Mesele Türkiye’nin demokratikleşmesi, anayasal güvence ve özgürlükçü hukuk toplumu meselesidir.

Unutulmamalıdır ki Kürt sorununu doğuran koşullar ortadan kaldırılmadan, demokratik anayasa, demokratik cumhuriyet temelinde adım atılmadan Türkiye halkları özgür demokratik bir yaşamdan mahrum olacak ve dolayısıyla politik güç olup halkın iktidarı için, Kürt halkının siyasi iradesiyle dayanışma içinde bir birlikle kurabilecek adımlar atılmalı.

Gün uzak, steril durup “akılcı” yorumlarda bulunmaların değil; Kürtlerle ortak “davranarak” risk alarak, hamleler gerçekleştirerek iradeli çözümücü politika yapma günüdür.

EKONOMİ

Patronlar kemerlerin daha da sıkılmasını istiyor.

TÜSİAD el yükseltiyor

TÜSİAD'ın talebi kamuda yaratılacak tasarruf kalemleriyle sınırlı değil. Topyekûn çalışma rejimini dönüştürecek, esnek ve güvencesiz çalışmayı mutlaklaştıracak bir emek rejimi inşa etmek isteniyor.

Serkan Nar

TÜSİAD'ın 12. Kalkınma Planı uygulanan tüm ekonomik reformları olumlar-ken, mümkün mertebede planın dışına çıkmamayı ve tedbirleri daha da sıkılaştır- tırmayı salık veriyor. 12. Kalkınma Planı 2023 -2028 yıllarını kapsayan bizlerin daha çok Orta Vadeli Program (OVP) olarak aşına olduğumuz uygulamaları kapsıyor.

Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Der-neği (TÜSİAD) Başkanı Orhan Turan, TÜSİAD ve Koç Üniversitesi katkılarıyla kurulan Ekonomik Araştırmalar Foru-mu'munun düzenlediği "2025 Yılında Türkiye Ekonomisi" başlıklı konferan-sında yaptığı konuşmada, kamuda ta-sarrufun artırılması telkininde bulundu. Turan, söz konusu adımları, "Ekono-minin etkin işleyişine katkısı olmayan kamu harcama kalemlerinde ciddi tasarrufa gidilmesi gerektiğini Şimşek'e hitapla ifade etti. OVP'nin uygulanmaya başlanmasından bugüne kadar geçen zaman diliminde ekonomi politikalarının ya-ratmış olduğu yıkım çok açık bir şekilde gündelik yaşamın her anına yansımışken şimdi patronlar kemer-lerin daha da sıkılmasını istiyor.

Peki, neyden tasarruf etme-miz isteniyor? Temel yurttaşlık haklarından tabii ki. Patronlar, eğitim, sağlık gibi temel kamu hizmetlerinin ve kamu istihdamının daraltılmasını talep ediyor. Yani patronlar "Emekçi halkları ezdiğimiz yetmez şimdi pestilini çıkar-talım" diyorlar.

Saldırı derinleşiyor

Salt 2025 bütçesinden patronlara getiri-len vergi ve prim avantajları gibi devasa servet transferleri yetmemiş olacak ki, patronlar sağlık harcamalarının kamu

maliyetlerinin düşürülmesini ve vatan-daşlardan alınan ek ücretlerinin yüzde 500 artırılması talep ediyorlar. Cumhurbaşkanlığı ve örtülü ödenek harcamalarının peşinden gidilmesi gerekirken, patronlar okullarda dağı-tılacak bir öğün yemeğin maaliyetini hesaplıyor. Çalışma yaşamları özel sektöre göre daha uygun olan kamu çalışanlarının kazanılmış tüm haklarını kaldırmak ve esnek/güvencesiz çalışmayı kamuda da kalıcılaştırmak için düğmeye basılıyor. Patronlar personel servis hizmetinin kaldırılmasıyla elde edilecek tasarrufun derdine düşüyor. TÜSİAD tüm çalışan sınıfın sosyal haklarının kısıtlandığı, reel ücretlerin gerilediği, kamu mallarının özelleştirildiği, sağlık, eğitim gibi temel hak ve hizmetlerin metalaştırıldığı bir düzen talep ederek her şeyin sermayeye hizmet etmesini istiyor.

Siyasiler tarafından kullanılan "program" ve "kalkınma" gibi ifadeler aslında emekçi halklara gelecek saldırıların boyutlarını gizle-mek için perde rolünü üstlenir. Çok geçmeden anlaşılır ki halka yüksek maliyeti olacak kemer sıkma uygulamaları devreye girecektir. Şimdi sürekli "tasarruf" ifadesi revaç-ta. Tasarrufun bu dönem

bu kadar çok vurgulanması içinde bulunmuş olduğumuz ekonomik açmazı ifade etmesi açısından önemli. Artık sermaye ve iktidarın açıktan uyguladık-ları saldırının gizlemesi gereksinimi bile duyulmuyor.

Ancak tasarruf olan biteni açıklamakta yetersiz bir söylem. Sermaye tasarruf yo-luyla halklara ödetilen diyetin ötesinde bir şey talep ediyor aslında. Sermaye bizden mutlak olarak biat etmemizi istiyor.

Türkiye sermayesinin amirali TÜSİAD

Neoliberal dönemin emek-sermaye ilişkisinde ibrenin sermayeden yana olması, sermayenin tarihinde en önemli güç ilişkisinde daha belirgin hale gelmesi şüphesiz emek cephesindeki zayıflığın yaratmış olduğu bir olgudur. Yoğun bir sermaye birikimi ile bunun sonucunda ortaya çıkan sürekli büyüme ve kâr artırma zorunluluğu sermay-enin varlığı için yaşamsal. Ancak gerek dünya ekonomisinin gerekse erken kapitalistleşmiş ülkelerin ekonomik büyüme temposunun yavaşlaması kâr oranların düşüşü ile açığa çıkan yapısal sorun aşılabilmiş değil. Bu eşğin aşılması için sermaye, maliyeti Türkiye'de olduğu gibi küresel düzeyde de emekçi halklara fatura ediliyor.

Türkiye sermayenin mevcut birikim yapısını sürdürebilmek ve uluslararası fiyatlarla rekabet edebilmek için emek üzerinde tahakkümünü arttırmak ve ücretleri baskılamak seçeneği ilk uygulanan ve tercih edilen yöntem oluyor. Tabii ki bu tercih sermaye ile emeğin güç ilişkisindeki konumuna yaslanıyor.

TÜSİAD'ın talebi kamuda yaratılacak tasarruf kalemleriyle sınırlı değil. Topyekûn çalışma rejimini dönüştürecek, esnek ve güvencesiz çalışmayı mutlaklaştıracak bir emek rejimi inşa etmek isteniyor. Sermayenin artan ölçüde belirleyici olması beraberinde kapitalizmin temel işleyişinin toplum-sal ilişkiler üzerinde daha bir egemen hale gelmesine yol açmıştır.

Sermaye, "yeni nesil esnek çalışma projesi" adı altında güvencesizliği yaygınlaştırılıp, kalıcılaştırılmakta, emek rejimini neoliberal içeriklerle biçimlendirmekte ısrarcıdır. TÜSİAD yayımladığı "geleceği inşa" programında esnek çalışmanın geniş yer almasının nedeni budur. TÜSİAD'ın esnek çalışmanın başına getirdiği "güvenceli" ifadesiyle uydurduğu "güvenceli esneklik" tamlaması tamamen bir algı yönetimidir. İşçilere emekçilere, TÜSİAD'ın asıl hedefi olan esnek çalışmayı açık etmesi açısından önemlidir. Sermaye, savaşımın çitasını yükseltiyor, işçilerin kazanılmış olan tüm haklarının aynı anda gasp etmek için harekete geçiyor.

Şimşek Programı'nın iflası ihtimali

Temel motivasyonu sermayenin kârlılığını korumak olan devletin emeğin, zaten talan edilmiş payına göz dikeceği açıktı. Şimşek programını da bu talanın programı olarak okumak gerek.

Deniz Tuzcu

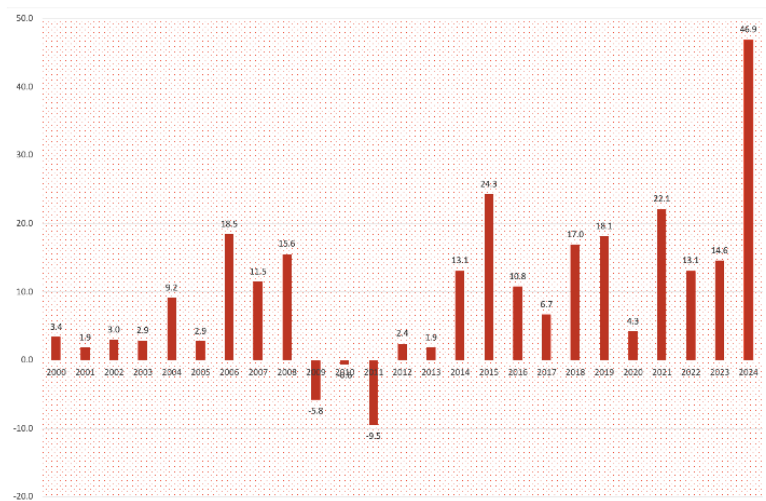
2024 yılının son günlerinde, Er-doğan geçtiğimiz yılları hatırlatan bir çıkış yapmıştı: "Faiz incek ki, enflasyon da insan." Ardından da 2025 yılında faizin indirileceğini işaret etti. Bunun gerçekleşmesi için çok da beklememiz gerek-medi, zira 2025 yılının ilk toplan-tısında merkez bankası faizi dü-şürme kararı aldı. Bu da Şimşek programının miadını doldurmuş olma ihtimali üzerinden bir tar-tışmayı gündeme getirdi. Ne de olsa Şimşek programının temeli faizin yüksek tutulması yoluyla enflasyonla mücadele olarak ifade ediliyordu.

Şimşek Programı'nın Hedefleri

Enflasyonun bu kadar önemsen-mesinin arka planı aslında ülkeye giren döviz miktarında yatmakta. Türkiye sermayesi üretim için ya-

bancı üretim araçlarına muhtaç. Bu sebeple de kurun yükselmesi üretim maliyetlerini arttırarak kârlılığa bir kısıt getiriyor. Bu üretim maliyeti artışını ise serma-yedarlar fiyat artışı yoluyla halka

yüklediler. Ancak fiyat artışları enflasyona sebep olur, paranın değer kaybı zaten kurun yüksel-mesi demektir. Kur yükseldiğinde ise sermaye kârını korumak için daha çok fiyat artışı yaratarak, bir

Şekil 1: Yurtiçinde yerleşiklerin yurtdışında net varlık edinimi (milyar ABD doları)
Kaynak: <https://ozgurhangazi.com/2025/01/20/sermaye-kacisi/>

artan enflasyon artan kur sarmalı yaratır. Kuru baskılayabilmenin yolu te-melde ülkeden çıkan ve ülkeye gi-ren döviz miktarlarında yatar. Bu sebeple, ülkeye girecek dövizin artması, sermayeye dokunmadan bu sarmaldan çıkışın anahtarı olarak görüldü. Ülkeye daha fazla döviz girmesinin en basit yöntemi ise faizleri arttırarak döviz sahi-plerine paralarını Türkiye'de faize koyma teşviği sağlamak. Ancak eğer döviz getirene ödül verecek-sek, bu ödülün birinin payından verilmesi gerekir.

Temel motivasyonu sermayenin kârlılığını korumak olan devle-tin emeğin, zaten talan edilmiş payına göz dikeceği açıktı. Şimşek programını da bu talanın progra-mı olarak okumak gerek. Enflas-yonu azaltma bahanesiyle kâr-lılığa dokunmadan, asgari ücret baskılandı. Kamu harcamalarında tasarruf adı altında zaten yıllardır kırılan sosyal devlet harcama-larına göz dikildi ve emeğin gel-irden aldığı pay iyice düşürüldü. Emeğin baskılanması yoluyla da aslında sermaye birikimine yeni imkanlar sağlanmış oldu.

Kaçan Döviz'in Peşinde

Ancak geçtiğimiz yılki veriler enteresan bir gelişmeye işaret ediyor. Ülkeye giren dövizde bir artış söz konusu olduysa da döviz girişi çıkışında bir denge yakala-namamış. Bunun sebebi ise döviz çıkışında da çok ciddi bir artış olması. Yandaki grafik bize Tür-kiyede yaşayan insanların dışarıya çıkardığı döviz miktarının tarihi bir rekor kırarak, geçtiğimiz yılların üç katı seviyesine çıktığını gösteriyor. Bu aslında Şimşek programının bir yönüyle iflası demek. Görü-nen o ki, Şimşek ile varlığına var-lık katan sermaye yeni zenginli-ğini yurtdışında değerlendirmeyi tercih etmiş. Bu tercih programın yarattığı devasa sermaye biriki-minin ispatı. Ancak döviz ihtiyacı bahane edilerek emeğin talan edilmesi yoluyla biriken sermaye, ülkeden kaçtıkça daha da ciddi bir döviz açığı oluşmakta. Bu dövizin bulunması için ise çözüm acaba daha da yoğun bir servet transferinde mi aranacak, yoksa Erdoğan'ın işaret ettiği Şimşek öncesine dönüştü mi?

DÜNYA

Savaş ve diplomasi: Ukrayna Savaşı üç yaşında

Savaşın üçüncü yılında kalıcı bir barış pek mümkün görünmüyor. Bunu görmek için de askerî uzman olmaya gerek yok. Zira emperyalizm çağında yapılan her barış bir sonraki savaşın ateşkesidir. Barışın böyle olduğu bir zamanda ateşkes tek başına ne ifade edebilir?

Efecan Özcan

NATO, 2025 yılı için de Rusya'nın cephede büyük bir atılım yapacak askerî potansiyele sahip olmadığına inanıyor. 2022 sonbaharından bu yana her iki ordu da düşmanın savunmasının tamamen çökmesi için koşullar yaratacak önemli bir derinliğe kadar başarılı bir saldırı gerçekleştiremedi. Tabii ki ABD'de Trump'ın ikinci döneminin başlaması ve Avrupa ülkelerinin özellikle enerji kaynaklı ekonomik sorunlarının yoğunlaşması sebebiyle durumlar Rusya lehine değişebilir.

O zaman NATO'nun öngördüğü gibi değil tersine 2025 Rusya'nın atılım başlatacağı bir yıl olabilir. 2024 yılı boyunca Ukrayna'daki cephe hattının değişimi. Son birkaç ayda başarılı bir saldırı operasyonunun olağan derinliği beş ilâ yedi kilometre oldu. Şu anda, Rusya düzenli olarak asker sevkıyatı yapıyor ve savunmasının ilk hattının atılım alanını "tıkıyor". Bu kadar derin ve hızlı bir saldırıyla düşman birliklerinin kontrolünü bozmak imkânsızdır ancak derin bir yarma sırasında gereken karşı birliği dağıtmak ve üstünlük kurmaktır.

Barış masasından cepheye diplomasi Davos ekonomik zirvesine katılan Zelenskiy, savaşın ilk haftalarında Rusya ve Ukrayna temsilcilerinin İstanbul'da yürüttüğü barış görüşmeleri sırasında Moskova'nın Kiev'den eski milletvekili ve Putin'in vaftiz babası Viktor Medvedçuk'un ülkenin başına geçmesini talep ettiğini ifade etmişti.² Verilere göre, Rusya tarafı başlangıçta son derece katı koşullar öne sürerken, savaşın ilk altı ayında Kiev'i hedefe koyan yıldırım harekâtları başarısızlıkla sonuçlanınca ve hızlı bir askerî zaferin imkânsızlığı anlaşıncaya, anlaşma

koşulları giderek yumuşamaya başladı. Bugün gelinen noktada ise Rusya'nın ele geçirdiği dört bölgedeki istikrarı ve Batı yönündeki hareketi, yeniden kurulacak olası bir barış masasında Ukrayna aleyhine bir tablo oluşacağını gösteriyor. Zira ABD Başkanı Donald Trump yönetimi, önceki yönetimin Ukrayna'ya yardım amacıyla başlattığı birçok programı askıya almaya başladı.

Kalıcı barış mümkün mü?

Rusya, Ukrayna'nın NATO'ya girmesine amasız fakatsız bir biçimde karşı çıkıyor. Kremlin, Ukrayna'nın Batı askerî bloğuna üyeliğinin başka adlar ya da anlaşmalar altında NATO üyeliğine eşdeğer olarak görebileceği herhangi bir düzenlemeye de taviz verilmeksizin itiraz edecektir.

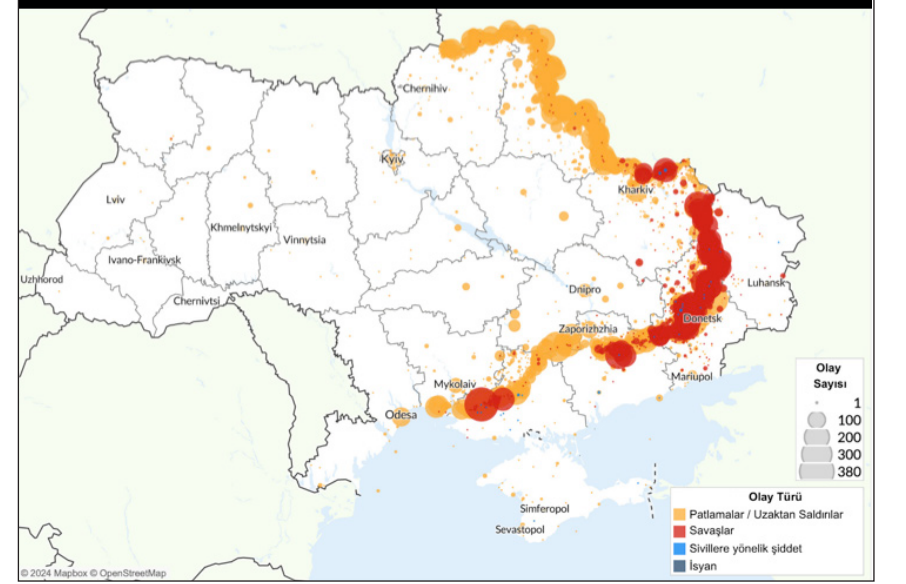
Trump ise yalnızca Ukrayna'ya yapılacak yardımın hacmini hem Kiev hem de Moskova üzerinde bir koz olarak kullandı. Ayrıca Davos

zirvesinde OPEC ülkelerine petrol fiyatını düşürmeleri konusunda tavsiyede bulundu, bu sayede Rusya'nın tek geliri olan petrol ve doğal gaz fiyatları düşeceğinden savaş finansmanının kalmayacağını öne sürdü. Ancak bunların hiçbirisi söylediği gibi birkaç günde tarafları müzakere masasına oturtmaya yetmez. Emperyalizm karakteri gereği kalıcı barış istemeyecektir de. Savaşın üçüncü yılında kalıcı bir barış pek mümkün görünmüyor. Bunu görmek için de askerî uzman olmaya gerek yok. Zira emperyalizm çağında yapılan her barış bir sonraki savaşın ateşkesidir. Barışın böyle olduğu bir zamanda ateşkes tek başına ne ifade edebilir?

¹ <https://acleddata.com/conflict-watch-list-2025/ukraine/> (İngilizce)

² <https://news.ru/europe/zelenskij-vy-dal-novuyu-versiyu-sryva-stambulskih-pegovorov/> (Rusça)

2024 YILI BOYUNDA UKRAYNA'DAKİ CEPHE HATTININ DEĞİŞİMİ¹

Suriye'de neoliberal kuruluş sancıları

Aslında Beşar Esad yönetimi devraldıktan biraz sonra, bu gecikmiş "neoliberalizme açma" hamlesini kendi çapında yapmaya çalıştı. "Kardeşim Esad" dönemi de bu "tarihin gerisinde kalmış" ilişkiler bütününi çözmeye çalışan bir dönemdi.

Zeki Öztürk

(...) 1. sayfadan devam

Evet Suriye'de toz duman yavaş yavaş inmeye başladı ve tarihin akma yönü potansiyellerini tahmin edebilmeye başladı. (Devrimcilerin tarihe müdahale edemediği, tahmin etmekle ve tespit yapmakla sınırlı kaldığı bir dönemdeyiz, bu da bizim büyük yalnızlığımız).

Kutsal görev: neoliberalizmi olabilecek en kucaklayıcı şekilde kurmak

Suriye'de Baas Partisi 1963'te askerî darbeyle iktidara geldi. İktidarı sağlam

değildi ve iç ittifakı stabil değildi. Özellikle Nasırcı kanat, günümüzden baktığımızda "Hafız Esadçı" diyebileceğimiz kanat tarafından hızlıca tasfiye edildi. Kabaca Baas Partisi, zaten despotken gittikçe sertleşen ve Hafız Esad şahsında diktatörlaşan bir yola girdi diyebiliriz. 1960'ların sonlarından beri Suriye'de; parti yönetiminin, rüşvet ağıyla semiren üst düzey bürokrasinin, bu rüşvet ağını kullanarak köşeleri tutan zayıf bir burjuvazinin iç ittifakından ve süreç içinde değişen SSCB, Mısır, İran, Hizbullah ve Türkiye ile netameli dış ittidara geldi. İktidarı sağlam

Bu dengesizlik ve garantisizlik hâli (liberal "ekonomist"lerimizin tezviratlarının aksine sermaye, demokrasi ve fikir özgürlüğü değil kârlarının garantisini talep eder. Bunu görmek için darbeci Sisi'nin yönettiği Mısır'a tüm Avrupa ve Körfez sermayesinin gösterdiği teveccühe baksak bile yeterlidir.) tarıma ve petrole dayanan ekonomide burjuva sınıfının sermaye birikimini yavaşlattı. Orta Doğu diktatörlüklerinde görülen halkın birincil ihtiyaçlarının piyasalaştırılmamış olması da cabası. Aslında Beşar Esad yönetimi devraldıktan biraz sonra, bu gecikmiş "neoli-

beralizme açma" hamlesini kendi çapında yapmaya çalıştı. "Kardeşim Esad" dönemi de bu "tarihin gerisinde kalmış" ilişkiler bütününi çözmeye çalışan Erdoğan ve Esad aileleri neredeyse mahalle komşuları gibi davranıyordu. Hedef, Suriye'yi Türkiye gibi bir neoliberal dönüşüme sokmaktır. Ancak bu proje hem 2008 küresel krizinin tüm Orta Doğu'yu "teğet geçmesi" hem Arap Baharı'nın yaklaşan ayak sesleri hem de bürokrasinin kendi çıkarlarını korumak için ayak diremesinde ve özellikle halkın yükselen itirazının

karşısında başarısız oldu. Bütün bunların yanında diktatörlüğün biriktirdiği yükler, rejimin manevra kabiliyetini neredeyse sıfıra indirdi. Ve ancak bu gelişmelerden sonra kuzeyde Türkiye, güneyde Ürdün, batıda İsrail eliyle daha pahalı olan savaş seçeneği ileri sürüldü. Bu savaş sanki Alevi-Sünni savaşıymış gibi gösterildi, ancak asıl mesele hem bu despotik ittifak alanının hem de halkın teslim alınarak Sünni İslam soslu bir sermaye diktatörlüğüne karşı diz çöktürülmeleri savaşıydı. Ve kime niyet kime kismet, talih kuşu; önce DAİŞ militanı olarak katliamlara katılmış, sonra yakalanıp ABD hapishanelerine düşmüş ve her nasılsa "salverilmiş" Colani'nin başına kondu. İşte içeride HTŞ ve Colani'nin, dışarıda (farklı rollerde de olsa) İsrail ve Türkiye'nin kutsal görevi; Suriye halklarının zorla diz çöktürüleceği veya iknaıyla rızasının alınacağı bir neoliberal sermaye diktatörlüğü kurmak. Bu önermeyi adı geçen iki alt emperyalist ülkenin kendi zorlandığı koşulları sunmadan kurmak, önermenin bağlantısız ve havada kalmasına neden oluyor ancak yer darlığı sebebiyle kısaca değinerek geçmek zorundayız.

Geniş ittifak

Rejimin beklenenden hızlı düşmüş olması hem herkesi hayrete düşürdü ama hem de geniş bir ittifak alanını

hızlı bir şekilde dayattı. Bu geniş ittifak alanında İsrail'in Siyonist/işgalci/neoliberal politikasıyla Türkiye'nin Neoosmanlıcı/işgalci/neoliberal politikası aynı ittifak alanına denk düştü. ABD ve İngiltere'nin orkestra şefliğinde bu iki ülkenin "aşırılıkları" törpüleniyor, ince ayarlar yapılıyor, "görev" durmadan hatırlatılıyor. Bu görevin önündeki büyük taşlardan bazıları kaldırıldı ancak hâlâ Kürtlerin, Alevilerin, laik Sünnilerin, Dürzilerin farklı talepleri var. Derin ve hızlı bir işçileşmenin nasıl olacağı henüz belli değil. Yine de ittifak genel olarak üzüm yemek derdinde ve yol kazalarının durmadan önü alınıyor. Kendi alt emperyal amaçları açısından AKP'nin; özellikle inşaat, enerji ve (neden olmasın?) turizm pastalarından büyük dilimler almak istiyorsa çoklu güç dengelerini gözeterek yapıcı bir ilişkiler bütününe (özellikle iç ve dış politikalarının bütünlüğüne), artık düzenli bir ordusu olan Kürt hareketiyle hangi zeminde olursa olsun anlaşmaya ve düşük seviyeli katliamlara teşne HTŞ'yi hızlıca ehlileştirme-ye ihtiyacı var.

Kaz Dağları tarih yazmaya devam edecek mi?

*Sermayeye göre Kaz Dağları o kadar bereketli ki nehirlerinden, toprağın-
dan altın fışkırıyor. Öyle ki Kanadalı Alamos Gold'un CEO'su McCluster,
zamanında şirketinin resmi internet sitesinde "Türkiye'den Kanada'ya
dolar boru hattı döşüyoruz" bile demişti.*

Beyda Ceylan

Çanakkale'nin dağları ise 90'lı yıllarda termik santral projeleri ile ablukaya alınıyor. Yurttaşların itirazları ile yapım süreçleri geciktirilse de neoliberalizme kendine pu-sula etmiş yeni Türk ekonomi politikasının vatana hizmet söylemleri ve devlet şiddeti sonuç alıyor. Öyle ki Sağlık ve Çevre Birliği'nin raporuna göre (HEAL) il genelinde aktif faaliyette olan 5 termik santralin (2005 yılından 2020 yılı sonuna kadar) kümülatif sağlık etkilerinin ekonomik maliyeti 6,93 milyar avroya kadar yükselmiş. Yalnızca termik santraller değil, ma-den, demir-çelik ve çimento şirketleri için de bir cennet vadeditiyor bu bölge. 2004 yılında ise maden şir-ketlerine adeta gün doğdu.

Maden Kanunu'nda yapılan değişiklikler sayesinde hiçbir sınırlama olmadan, ülkenin ormanlarında, sulak alan-larında, millî parklarında, koruma altına alınmış doğal kültürel sit alanlarında ma-denciliğin önü açıldı. Bunun önündeki yasal mevzuat engelleri kaldırıldı. Çanakkale'nin Kaz Dağları ise ulusla-rarası maden şirketlerinin ve onların yerli suç ortaklarının göz bebeği haline geldi. O tarihten itibaren Çanak-kale'de meslek odaları, çevre platformları, ekoloji örgütleri Çanakkale Belediyesi ve Çanakkale Barosu, ÇED (Çevre-sel Etki Değerlendirme) sü-re-cine karşı gerek hukuki gerek fiili meşru mücadeleler verdi. 2019 yılında Kirazlı bölgesin-de Alamos Gold'un ruhsatsız ve izinsiz şekilde kesimlere başlaması ülke çapında tepki

çektir. TEMA tara-fından 195 bin ağacın kesil-diği bilgisi toplum-sal ha-fızada yer tut-muş, gör-seller kamu-oyu ile paylaşılnca Kaz Dağları Türkiye'nin gün-demine oturmuştu. 26 Temmuz'da 2 yılı aşkın sürecek ve Alamos Gold'u bölgeden gönderecek olan Su ve Vicdan Nöbeti başladı. 5 Ağustos'ta nöbet alanında gerçekleşen protestoda yakla-şık 15 bin kişi yer aldı ve he-men o ay içerisinde yüz bin-lerin katılımına sahne olacak

**Bin Pınarlı
İda Dağı olarak
efsanelere konu olmuş
Kaz Dağları en az
20 yıldır
işgal altında.**

Fazıl Say
Konseri
gerçekleşti.

**Cengiz'e gün
doğdu**

Kaz Dağla-rı'nın direnişi 2021 yılında Kiraz-lı'da kazandı ancak iktidarın ülke topraklarını bir maden cehennemine çevirecek eko-nomi vizyonu durmadı. Geç-tiğimiz yılın sonlarına doğru bu sefer Cengiz Holding Halılağa Bakır Madeni projesi için ağaç kesimine başladı. Köylülerin ve yaşam savun-u-cularının mücadelesi ile yerel

idare mahkemesi MAPEG'in vermiş olduğu işletme iznine yürütmeyi durdurma kararı çıkardı. Burjuva hukukunun bile askıya alınmış olduğu proje için Türkiye'de iktidara yakınlığı ile bilinen Cengiz ise çalışmaya devam ediyor. Şa-yet proje gerçekleştirilirse 19 bin futbol sabası genişliğinde orman ve mera alanı yok ola-cak. Bu 1 milyon ağaç demek. Daha önce Alamos Gold bu-rada 350 bin ağacı katletmişti. Alamos Gold'un CEO'su zamanında "En verimli üç projemiz Kaz Dağları'nda yer alıyor" diye boşuna söy-lememişti. Kaz Dağları'nın

zenginliği adeta vampire benzeyen maden şirketlerinin ağzını sulandırıyor. İktidar destekli Cengiz de kolay kolay vazgeçmeyecek. Ancak 26 Ocakta farklı illerden gelen 300'ü aşkın yaşam savunucu-suyla yaptığımız buluşmadan sonra şunu söyleyebilirim ki Kaz Dağları toplumsal direniş hafızasına adeta kazanmış. İktidar ve şirketlerin dağlara kök söktürdüğü kadar yaşamı savunmadaki dirayet de on-lara kök söktürdü ve devam edecek. Lakin efsanevi İda şimdi her zamankinden daha çok göz kulak olunmaya ihti-yaç duyuyor.

Çocuklar barış istiyor!

*Ölüm makinesine dönüşen egemenlerin savaşlarından en yoğun
biçimde etkilenen çocuklar savaşa nasıl bakıyorlar peki?*

Sedanur Uğur

Belki de 3. Dünya Savaşı'nın içinde bulun-duğumuz bugünlerde bir sonraki gün ne olacağını bilemeden yaşıyoruz. Büyük bir güvensizlik ve korku ikliminde barışı ko-nuşmak ve düşlemek bize en iyi gelecek şey-dir. Tabii düşlediğimiz dünya için mücadele ediyoruz.

Savaşlardan çocuklar nasıl etkileniyor?

En büyük insanlık suçu olan emperyalist bölüşüm ve hegemonya savaşları halkın çocuklarını öldürüyor. Rusya-Ukrayna sava-şında 589 çocuk, 7 Ekim'den bu yana Gazze Şeridi'nde 17 bin 210 çocuk, Suriye'de ise son 10 yılda 12 bin çocuk şimdiye kadar sa-vaş nedeniyle hayatını kaybetti. Tabii bunlar yalnızca bizim bildiklerimiz...

Peki hayatta kalanlar?

Aile üyelerini kaybedenler, arkadaşlarını kaybedenler, savaşın yarattığı yıkımı gören-ler, bir daha hiçbir şeyin eskisi gibi olmaya-cağını bilen çocuklar...

Savaş bölgesinde kalmaya devam eden çocuklar savaşa doğrudan katılmak duru-munda kalıyorlar ya da hastalıktan, açlıktan

hayatını kaybediyorlar. Kurtulan çocukların birçoğu ise fiziksel ve psikolojik travmalarla yaşamlarını devam ettiriyor. Özellikle savaş dönemleri çocuk kaçırma, çocukların uyuşturucu ve para ticaretinde kullanılmaları, fuhuş sektörüne itilmeleri ve organ kaçaklığı dolayısıyla öldürülmelerin-de artışlar yaşanıyor.

Göçmen çocuklar

Savaş bölgesinden uzaklaşabilen ve göçen çocuklar ise gittikleri yer neresi olursa olsun fazlaca hak ihlaline maruz kalıyor. Türkiye'de de "Ayrım yapılmaksızın çocuk-ların üstün yararını gözetme" ilkesi iktidar tarafından çiğnenip atılıyor. Çocukların anadili hakkı gasp ediliyor ve çocuklar sermayeye ucuz iş gücü olarak sunuluyor. Beslenemeyen, barınamayan ve sağlıklı gelişemeyen çocuklar yaşadığımız bütün so-runların içinden bizlerle birlikte geçiyor. Uluslararası kuruluşların perdenin önünde görünen o parlak yönleri savaş zamanların-da en kirliliyle açığa çıkıyor.

Çocuklar ölüm istemiyor!

Ölüm makinesine dönüşen egemenlerin savaşlarından en yoğun biçimde etkilenen çocuklar savaşa nasıl bakıyorlar peki? Çok net: Çocuklar hangi ulustan olursa olsun insanların ölmesini istemiyor! Şimdi Suriye'deki çocuklar için endişeliler. Zaten Gazze'deki ve Ukrayna'daki çocuklar için endişeleri hiç sönmedi.

Barış zorunludur

Halklara büyük yıkımlar yaşatan savaş, hükümetlerin ve sermaye temsilcilerinin çıkarları için yaptıkları kavgadan başka bir şey değildir. Bu yüzden de barışı asla onlar sağlamayacak. Barışı tek sağlayacak halklar-dır, yani bizleriz.

Ve barışı getirecek olanlar, İsrail'in Gazze'ye hava saldırılarını sırasında dünyaya yardım çağrısında bulunmak için İngilizce basın metni okuyan, her 1 Mayıs'ta "savaş değil barış" istiyoruz pankartı hazırlayan çocuk-lardır.

Gültan Kışanak'ın deyimiyle bitirmek iste-rim "Barış olsa ne güzel olur!"

*Kadınların en çok ailelerin içinde öldürüldüğü bilindiği halde
iktidar bu defa 2025 yılını aile yılı ilan ederek karşımıza çıktı.*

Zeynep Eda Berfin Tozlu

2024 yılı da geride bıraktığımız diğer yıllar gibi AKP-MHP iktidarının kadın düşmanı politikalarını hız kesmeden sürdürdüğü, kadınları kutsal aile masalları ile karanlığa hapsetmeye çalıştığı bir seneydi. 2025'in ilk ayını bitirirken kurulan Aile Enstitüsü ve Nüfus Politikaları Kurulu ile bu yönelimden vazgeçmeyeceklerini bizlere bir kez daha gösterdiler. İnşa etmeye çalıştıkları İslami-Erdoğanist faşist rejimin temellerini sağlamlaştırmayı hedefliyorlar. İktidarın git gide derinleşen krizlerine rağ-men her daim saldırı konseptini işlettiği açık. Kadınlar ise bu saldırı konseptinin en önemli muhataplarından biri. Buna rağmen kadınlar bugün, tüm hukuksuzluklara karşı fabrikalardan ekoloji direnişlerine, duruş-ma salonlarından belediye önlerine kadar sokaklarda, meydanlarda mücadeleyi büyü-tüyorlar.

**En az 394 kadın
erkekler tarafından katledildi!**

AKP-MHP iktidarı süresince kadın cinayet-leri en yüksek oranlarına ulaşmış durumda. Kadınların en çok ailelerin içinde öldürül-düğü bilindiği halde iktidar bu defa 2025 yılını aile yılı ilan ederek karşımıza çıktı. Geçtiğimiz yıl en az 394 kadın erkekler tarafından katledildi. Kadınları katledenler en yakınındaki erkeklerden oluşuyor. Baba, ağabey, erkek arkadaş, eş, eski eş... Bütün bunların karşısında iktidar, cezasızlık politikaları yetmezmiş gibi 6284'e saldır-maya devam ediyor. Kadınların erkekler tarafından katledilmesi ile ilgili önlemler al-mak yerine kadın hareketinin soyadı hakkı gibi kazanımlarını elinden almaya çalışıyor.

Bunu da meşru kılacakları tek zemin olan aileyi kullanarak yapıyor. Kadınlar aile evlerinde şiddete, evlilik içi tecavüzlere maruz kalırken bir yandan da görünmeyen emekleri üzerinden sömürülüyor. Patri-yarkal kapitalizm kadınların görünmeyen emeğinden her sene milyon dolarlar kazanı-yor. Erkek egemen iktidarlar ise sermayenin çıkarı için inşa etmeye çalıştıkları sömürü düzeni içinde bundan nasibini elbette alıyor. İşte bu iktidar bütün bu hukuksuzluk ve emek sömürüsü içerisinde gerçekliği ört-mek için türlü bahaneler ile manipülasyon-larını sürdürüyor.

Doğum artış hızının azalmasına yönelik ku-rulan Nüfus Politikaları Kurulu da bunlar-dan yalnızca bir tanesi. Genç nüfusu arttır-mak istiyorlar çünkü ucuz işgücü olmazsa ayakta kalamazlar.

**Patriyarkal kapitalizme karşı
mücadeleyi büyütmek tek çare**

Kadın düşmanı iktidarın 2025 senesinde kadın cinayetlerini, şiddeti, tacizi, tecavüzü, ekonomik krizi, emek sömürüsünü önleme derdi yok. Onun yerine aile yılı söylemleri ile kadınların üzerindeki tahakkümü ve sömürüyü derinleştirmenin planı içindeler. Aile yılı ilan ettikleri 2025 olsa olsa yoksul-luk yılı olur.

İktidarın varlığını devam ettirebilmek için kadın düşmanı politikalara ihtiyaç duyduğu somut bir gerçek. Sebebi ise çok net bir bi-çimde önümüzde duruyor. Kadınların umu-du, direnci ve vazgeçemediği mücadelesi... Kadın hareketi var olan tüm krizlere karşı mücadeleyi ilmek ilmek örmeye devam ediyor. Bize düşen görev ise örgütlü mü-cadeleyi büyütmek, sosyalist feminist hattı keskinleştirmek olarak karşımıza çıkıyor.

PARTİ'DEN

Çocuklar salonları doldurdu

Geçtiğimiz ay İstanbul Sarıyer ve Sultangazi ile Kocaeli Darıca Osmangazi mahallelerinde Her Yer Çocuk'un düzenlediği pantomim oyunları aracılığıyla çocuklar ve ebeveynlerle buluştuk. Yoğun bir ilgi ile karşılanan buluşmalarda salonlar çocuklar ve veliler tarafından tıklım tıklım dolduruldu. Çocukların yoksulluğa, ihmal ve istismara terk edildiği ülkemizde çocuklardan yana olmaya, çocuk haklarını savunmaya devam edeceğiz.

Parti heyetleri grevlerde

Metal işçilerinin İstanbul, Kocaeli, İzmir'de sürdürdüğü grevler ve fabrika önlerine kurduğu grev çadırları hükümetin yasaklarına rağmen kazana kazana devam ediyor. Grev süresi boyunca tüm grev çadırlarında Toplumsal Özgürlük Partisi heyet ve temsilcileri gece gündüz işçilerle birlikte dayanışma içerisindeydiler. Birlikte kazanacağız.

Toplumsal Özgürlük Gazetesi direnişçi işçilerin ellerinde

Ülkeyi kapsayan grev ve işçi direnişleri boyunca her an emekçilerle yan yana olan Toplumsal Özgürlükçüler direnişler sonrasında da gazetemizi iş yerlerine ulaştırarak işçilerle kavuşturuyor. İstanbul'da Maltepe, Kartal, Kadıköy belediyelerinde yıl sonunda yaşanan grevler ve bu grevlerde işçilerin yaşadığı hayal kırıklıklarının nedenleri ve siyasi sonuçlarını tahlil ettiğimiz değerlendirmelerle beraber metal işçilerinin örgütlü kazanımlarının da yer aldığı gazete yazılarımız işçiler tarafından okunup tartışılıyor. Metal işçilerinin grev çadırlarında okunan gazete yazıları ile beraber grevin de-ğerlendirilmesi sıcak sığına yapılıyor. Belediye işçilerinin yaşanan grevden çıkarttığı sonuçlar yine işçi yemekhanelerinde dağıtılan Toplumsal Özgürlük Gazetesi'ndeki değerlendirmeler eşliğinde yapılıyor. Grev işçilere öğretiyor, Toplumsal Özgürlük Gazetesi öğrenilenleri yazıyor.

Samandağ'da Rasis Seni etkinliği

Samandağ'da 16. Geleneksel Rasis Seni Kiddes parti etkinliği ile kutlandı. Arap Alevi halkının yeni yılı bir yandan depremde ağır kayıplar yaşayan ve hala yokluk içinde yaşamaya mahkum edilmek istenen diğer yandan yanı başında Suriyede alevi

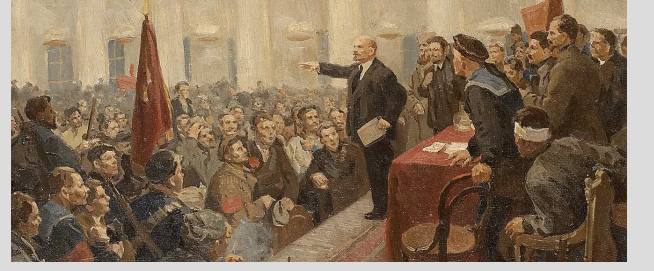
katliamlarının yarattığı tehdit altında yaşandı. Yapılan etkinlikte Sözcüler Kurulu üyemiz Pelin Kahiloğulları, Toplumsal Özgürlük Partisi Hatay İl Sözcüsü Hasan Özgün ve etkinliğimizde Samandağ Belediyesi Başkan Yardımcısı Hasan Fahmi Görür birer konuşma yaparak yaşanan bu duruma vurgu yaptılar. Etkinlikte Farfur Arapça skeçler sahnelerken Arapça ezgiler ile asimilasyon politikalarına karşı Arap Alevi halkı kimliğine, kültürüne, kentine sahip çıktı.

PARTİ'YE

Devrimci kadro örgütlüdür

Devrimci kadro, öncü partisinin çizgisinde işçi sınıfı ve antikapitalist alanları birleştirerek düzene karşı mücadele eder.

Haydar Arıkışu

Devrime söz aldığımız ilk eşik devrimcilik bilincimizse, ikincisi de örgütlülüktür. O içimizin daimi ısrarı, irademizin hamlecisi, değiştirici yapısıllığı yenileştirici özüdür. Kuşkusuz ısrarın sürekliliği için "örgütlülük bilinci" olmazsa olmazımız netliğinde ve uzun soluklu mücadele için devrimci ruhun garantisi, örgütlü gücümüzde, örgütlülüğümüzde saklıdır. Örgütlülük her yerdedir! Örgütten alınan enerji her anımızda zamansallaşır. Günlük yaşamdaki tutumumuzdan, toplumsal ilişkilerimize; bedenimizle, ruhumuzla oluşturduğumuz bilişsel-duyusal benliğimizden "düşman bilincine" her yerde ve her zamandır. Şair "Gözlerinin dokunduğu her mekân memleketimdir" der ya! Kapitalist meta ilişkilerin dokunduğu her yerde; devrimci kadro da kendi mekânı olan devrimci örgütlülüğünü öz-yurdu bilmelidir. O hâlde "Örgüt", örgütsel- liğin mekânıdır. Başta sınıf bilinçli işçilerin, kadınların, Alevilerin, gençlerin, ekolojistlerin, yoksulların kısaca bütün toplumsal halk güçlerinin toplanma mekânı örgüttür. Devrimci kadro ve toplumsal güçler "sermayenin devlet ve onun kurumlarından başlayarak bütün topluma yayılan örgütlerine karşı, sınıfın ve devrimcilerin tek dayanağını"1 örgütte/örgütlenmede görür.

12 Eylül'ün yasaklısı

12 Eylül faşizminin yasak ettiği, kelimedir "örgüt" örgütsellik. 80 sonrası öyle korku aracına dönüştürülmüştü ki "örgüt" kavramı günlük dilde dahi kullanmak sorun olabiliyordu. Üç kişi bir araya gelmemeli, (komite için yeterli sayı) "örgüt" kavramı kullanılmamalıydı. Bir öcü gibi algılandığı için onun yerine "planlı" çalışma, "düzenli" politik faaliyet demeliydiniz ki kitlelerde ürperti yaşanmasın. Boşuna değil faşizmin örgüt kavramından bu kadar korkması. Kavramın gücü kende saklı. "Örgüt" ezilenlerin umudu, zalime karşı direndirici. Çünkü onunla kapitalist sisteme karşı ortak bir strateji ve taktik mücadele hattı kazanılır; sınıf bilincini bileyerek, dövüş gücünü ve yeteneğini yükseltir. Ayrıca isteme karşı başka örgütlerle ilişkilenecek, kendi iktidarını kurma yolunda, fiili-meşru alanlar oluşturup sisteme dayatır. Devrimci kadro, öncü partisinin çizgisinde işçi sınıfı ve antikapitalist alanları birleştirerek düzene karşı mücadele eder. Parti ve örgütlenme alanları, bir devrimcinin, faşizme, kapitalizme ve onun iktidar araçları olan devlete, bü-

rokrasisine tüm kurumlarına karşı; devrimci bilincin ve eylemin yoğunlaşmış, kristalleşmiş biçime büründüğü özgürlük mekânları olagelir.

Üçüncü doğamız olarak örgüt

Diyalektik ve tarihsel materyalist anlayışta bireyler olarak devrimci kadro varlık alanlarının bilincine ermelidir. Marksist yazar György Lukács insanı ontolojik olarak "toplumsal varlık" ve "doğal varlık" alanlarında" tarif eder ve idealistlerden, Marksist görüşümüze varoluşçu filozoflardan kendini ayırır. İşte örgüt, örgütsel disiplinde devrimci bireyin üçüncü doğasıdır adeta. Siyasallaşmış insan kendi toplumsal- lığında üçüncü bir varlık alanı oluşturmuştur artık. Devrimci kadroda bu ontolojik gerçeklikle kendine varoluş imkânı yaratır. Bireyin devrimci disiplinini de bu bağlamda düşünelim. Günlük yaşamın keyifliklerinde devrimci görevlerden kaçınma hep bir disiplin yokluğudur. Devrimci tek başına bilinci ve kendine güveniyle ayakta duramaz, çünkü düzen her yerde bireyi kuşatmıştır ve yaratılmış değerleri kolayca kapsayarak yozlaştırabilecek güçtedir. Kaba gücüyle yok edip değersizleştirirken ince politikalarla onları içeri kendine katar. Tüm bu düşman saldırılarına karşı demirden zırhımız disiplinimizdir.

Disiplin konusunda

"Proletarya partisinin demir disiplinini", der Lenin, "(özellikle onun diktatörlüğü sırasında) azıcık da olsa zayıflatan kimse, gerçekte, proletaryaya karşı burjuvaziye yardım eder."3 Marksistler materyalist felsefeye inanırlar; dolayısıyla onlar için maddecilik, olgusallık, nesnellik birincil gelir. Devrimci bireyin bilinci, kendine güveni, değerleri daima mücadele içinde kararlı atılım ve eylemsellik gücü verir. Ama bunlar son tahlilde özeldir. Bu yaratıcı ön açıcı öznel bilincimizi örgütün ve disiplinimizin "nesnel" maddiliğine yatırmalıyız. Gerçek devrimcilik bu öznel/nesnel diyalektik etkileşiminde büyüyebilir.

1 Oğuzhan Kayserilioğlu / Örgütlenme metodu

2 György Lukács / Toplumsal Varlığın Ontolojisi

3 Metnin alındığı eser: İ. V. Stalin (1947), Tüm Eserleri, cilt 6, Leninizm'in Temelleri Üzerine Sverdlovsk Üniversitesi'nde Verilen Dersler, s.181 (Rusça) / Kaynak: [V. İ. Lenin (1969), Tüm Eserleri, cilt 41, "Sol" Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı, SBKP MK Marksizm-Leninizm Enstitüsü, Moskova, s.27 (Rusça)]

toplumsal özgürlük

Gazete yazılarının detaylı ve daha uzun versiyonlarını okumak için:

elYazmaları

www.elyazmalari.com

@elyazmalari.com @elyazmalari.com @elyazmalar9457 @elyazmalari

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazışleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza
No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00